

سند راهبرد ملی ایالات متحده برای مقابله با استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا راهبرد جدید ملی ایالات متحده برای مقابله با تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی را امضا کرد. در این راهبرد ضمن مشخص کردن اهداف، اقداماتی نیز برای مقابله با استفاده احتمالی گروه‌های تروریستی از سلاح‌های شیمیایی، بیولوژیکی، رادیولوژیکی و حتی هسته‌ای علیه منافع آمریکا در داخل یا خارج از این کشور پیشنهاد شده است. این در حالی است که آمریکا تنها کشوری است که از بمب اتمی، استفاده نظامی کرده است.

مقدمه

دونالد ترامپ در روز دوشنبه ۱۰ دسامبر ۲۰۱۸ راهبرد ملی ایالات متحده برای مقابله با استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی در تروریسم را امضا کرد. این راهبرد مجموعاً در ۲۲ صفحه مشتمل بر سه صفحه خلاصه اجرایی، فهرست مطالب، و متن اصلی منتشر شده است. در متن اصلی به موضوع مقابله با تروریسم مجهز به سلاح‌های کشتار جمعی در ۸ سرفصل پرداخته شده و در انتها نتیجه‌گیری صورت گرفته است. در ابتدای این راهبرد ملی دونالد ترامپ در پیامی برای ملت آمریکا ضمن اشاره به رویداد ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و استفاده از سلاح‌های شیمیایی در میدان جنگ در خاورمیانه، به وجود تهدید در زمینه احتمال استفاده تروریسم بین‌الملل از این‌گونه تسلیحات علیه مردم آمریکا در داخل و خارج از خاک ایالات متحده پرداخت. وی در این پیام گفت که راهبرد جدید دارای سه عنصر اصلی است: نخست این که ایالات متحده تلاش جهانی علیه دسترسی تروریست‌ها به این سلاح‌ها را رهبری خواهد کرد، دوم این که آمریکا بر فشار گروه‌های تروریستی تلاش‌کننده برای کسب این‌گونه سلاح و بر متخصصان و تولیدکنندگان آن استمرار خواهد بخشید، و سوم این که تلاش‌ها برای دفاع در برابر حملات تروریستی با استفاده از سلاح‌های شیمیایی در داخل و خارج از خاک آمریکا را تقویت خواهد کرد.

خلاصه محتوا

راهبرد ملی برای مقابله با استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی در تروریسم به توصیف رویکرد دولت ایالات متحده برای مقابله به تهدیدات استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی توسط عناصر غیردولتی می‌پردازد. تأکید این راهبرد بر نیاز بر وارد آوردن فشار مستمر بر گروه‌های تروریستی است که به صورت بالقوه توانایی دسترسی به این‌گونه تسلیحات را دارند. همین‌طور این راهبرد به دنبال تقویت امنیت در برابر مواد خطرناک در سراسر جهان و افزایش مسئولیت‌پذیری در میان شرکای خارجی آمریکا است. ایالات متحده خواهد کوشید تا توانمندی‌های این کشور و متحدانش در زمینه سلاح‌های کشتار جمعی، مواد سازنده و کارشناسان مربوط به آن دور از دسترس تروریست‌ها قرار گیرد. همین‌طور، آمریکا پدافند در

برابر این گونه تسلیحات را تقویت خواهد نمود.

اگرچه هر رده‌ای از سلاح را نمی‌توان در ردیف سلاح‌های کشتارجمعی قرار داد ولی منظور این راهبرد از سلاح‌های کشتارجمعی تسلیحاتی است که دارای ویژگی‌هایی متمایز از سلاح‌های متعارف بوده و می‌تواند موجب بروز تلفات سنگینی گردد، نظیر سلاح‌های شیمیایی، بیولوژیکی، رادیولوژیکی، و هسته‌ای.

این راهبرد ملی برای دستیابی به مجموعه‌ای اهداف راهبردی طراحی شده است که مقصود اصلی آن کاهش قابل توجه احتمال انجام حملات با استفاده از سلاح‌های کشتارجمعی توسط افراد یا گروه‌های تروریستی است. این اهداف موارد زیر را دربر می‌گیرد:

- عامل‌ها، و مواد مورد نیاز برای ساخت سلاح‌های کشتارجمعی دور از دسترس تروریست‌ها و سایر بازیگران غیردولتی بدانندیش قرار گیرد، و مقدار جهانی سلاح‌های کشتارجمعی و مواد مرتبط با آن کاهش یابد؛

- جلوی تأمین پشتیبانی توسط دولت‌ها و افراد از تروریست‌هایی گرفته می‌شود که ممکن است به استفاده از سلاح‌های کشتارجمعی متوسل شوند؛

- باید یک ساختار کارآمد برای کشف و از کار انداختن شبکه‌های تروریستی متمایل به استفاده از سلاح‌های کشتارجمعی ایجاد شود؛

- باید پدافند ایالات متحده در برابر تروریسم سلاح‌های کشتارجمعی تقویت شود، و آمادگی در سطح ایالتی، محلی، قبیله‌ای، و منطقه‌ای برای مقابله یا تهدیدات احتمالی افزایش یابد.

ایالات متحده برای دستیابی به اهداف راهبردی فوق باید مجموعه دست به اقدامات متنوع ضد تروریستی و ضد سلاح‌های کشتارجمعی بزند، از دست زدن به عملیات علیه افراد تروریست گرفته تا استحکام بخشیدن به دفاع ایالات متحده و متحدانش و نهادهایی که مسئولیت تأمین امنیت گسترده بین‌المللی را بر عهده دارند. این اقدامات را می‌توان به قرار زیر دسته‌بندی کرد:

۱- جلوگیری از دسترسی تروریست‌ها به مواد، عامل‌ها و تجهیزات خطرناک؛

۲- کشف و خنثی‌سازی توطئه‌های تروریست‌ها برای استفاده از سلاح‌های کشتارجمعی؛

۳- کاهش توانمندی‌های فنی تروریست‌ها برای استفاده از سلاح‌های کشتارجمعی؛

۴- جلوگیری از پشتیبانی از تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی؛

۵- جهانی‌سازی جنگ علیه تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی؛

۶- تقویت پدافند ملی آمریکا در برابر تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی؛

۷- افزایش آمادگی برای مقابله با تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی در سطوح مختلف ایالتی، منطقه‌ای و قبیله‌ای؛

۸- پرهیز از غافلگیری فناورانه.

تحلیل و نظر

از هنگام وقوع رویداد تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، به ویژه ظهور گروه‌های تندرو تروریستی نظیر القاعده و داعش، همواره از خطر دستیابی این گروه‌ها به سلاح‌های کشتار جمعی-سلاح‌های کوچک و بمب‌های چمدانی حاوی عامل‌های شیمیایی، میکروبی، بیولوژیکی و حتی هسته‌ای سخن رفته است. حتی در جریان حملات آمریکا به عراق و افغانستان شایعاتی مبنی بر امکان استفاده تروریست‌ها از وسایلی برای شیوع میکروب سیاه‌زخم در آمریکا و اروپا مطرح شده بود. کمی پیشتر از آن فرقه ژاپنی آئوم در سال ۱۹۹۰ با سیل سیاه‌زخم -آنتراکس- را در تعدادی از ساختمان‌های توکیو پراکنده بود و همین فرقه در ۲۰ مارس ۱۹۹۵ با انفجار بمبی که حاوی گاز سارین بود باعث کشته شدن ۱۲ نفر و آسیب دیدن نزدیک به ۵۰۰۰ نفر شده بود. پس از شکست صدام حسین در جنگ خلیج فارس گفته شد که دولت بعثی تعداد زیادی از موشک‌های خود را با عامل‌های میکروبی و شیمیایی تجهیز کرده بود.

تدوین و به‌کارگیری راهبرد ملی آمریکا برای مقابله با تهدیدات تروریسم ناشی از سلاح‌های کشتار جمعی اگرچه ظاهری تدافعی دارد و می‌تواند به بسیج امکانات ملی و بین‌المللی آمریکا برای مقابله با چنین تهدیداتی کمک کند، در عین حال می‌تواند به عنوان ابزاری برای تحت فشار قرار دادن کشورهای به‌اصطلاح دشمن مورد بهره‌برداری قرار گیرد. از جمله با استناد به بند ۴ از اقدامات پیشنهادی -جلوگیری از پشتیبانی از تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی- یا بند ۵ این اقدامات -جهانی‌سازی جنگ علیه تروریسم سلاح‌های کشتار جمعی- از طریق متهم کردن کشورهای به‌اصطلاح دشمن ایالات متحده یا متحدان این کشور -به‌ویژه رژیم صهیونیستی- به پشتیبانی مالی یا فنی از گروه‌های به‌زعم آمریکا تروریستی -مثلاً حزب الله یا حماس- اقداماتی را علیه کشور مورد اتهام، خواه به تنهایی یا از طریق یارگیری بین‌المللی، در پیش گیرد. این اقدامات می‌تواند از تحریم شروع شده و به حمله مستقیم نظامی ختم گردد.

در نتیجه راهبرد ملی جدید ایالات متحده می‌تواند نظیر سایر احکام امضا شده توسط دونالد ترامپ به عنوان وسیله‌ای

برای تحت فشار قرار دادن دولت جمهوری اسلامی مورد سواستفاده قرار گیرد، به ویژه آن که برخی از مقامات تندرو آمریکایی در ماه‌های اخیر از پنهان‌کاری‌های ایران در زمینه تولید سلاح‌های شیمیایی و بیولوژیکی سخن گفته‌اند.

برای مطالعه و دریافت متن کامل این مقاله، روی لینک زیر کلیک کنید.